

Obchody 81. rocznicy zamknięcia granic getta

Muzeum Getta Warszawskiego zaprasza na oficjalne obchody 81. rocznicy zamknięcia granic getta warszawskiego.

za murem

16 listopada 2021
81. rocznica zamknięcia
granic getta warszawskiego

Warszawa
Plac Grzybowski
16-22 listopada 2021
codziennie 17.30 - 22.00

Autorska video-instalacja

HISTORIA

Wprowadzona przez niemieckiego okupanta izolacja ludności żydowskiej była integralną częścią antysemitki polityki Trzeciej Rzeszy. W Warszawie – stolicy żydowskiego życia w Europie – wiosną 1940 r. podjęto decyzję o budowie murów wokół tzw. dzielnicy północnej, części miasta zamieszkaanej w większości przez Żydów. W języku niemieckiej propagandy nazwano ją Seuchensperregebiet, czyli obszarem zagrożonym tyfusem. Szesnastokilometrowy mur miał

rzekomo ochronić ludność stolicy przed epidemią. W rzeczywistości wyznaczył on granice nowego urbanistycznego tworu – miasta za murem, gdzie w samym centrum Warszawy stłoczono pod przymusem ok. 450 000 osób. Zamknięcie jego granic nastąpiło w nocy z 15 na 16 listopada 1940 r.

Muzeum Getta Warszawskiego we współpracy z Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym Żydów w Polsce przygotowało cykl wydarzeń i publikacji przybliżających rzeczywistość miasta, które z dnia na dzień zostało podzielone oraz realia funkcjonowania jego mieszkańców.

GŁÓWNE OBCHODY

16 listopada

W 81. rocznicę zamknięcia granic getta warszawskiego dyrektor Muzeum Getta Warszawskiego Albert Stankowski oraz prezes Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce Artur Hofman zapraszają na uroczystość zapalenia zniczy przy murze getta. Następnie znicze zostaną zapalone w 21 miejscach symbolicznych granic getta.

miejsce: XII LO im. H. Sienkiewicza przy ul. Siennej 53

godz.: 13.00 Z uwagi na procedury bezpieczeństwa związane z pandemią liczba uczestników tego wydarzenia jest ograniczona. Uroczystość będzie transmitowana na stronach: www.1943.pl oraz na profilach społecznościowych organizatorów.

KAMPANIA SPOŁECZNA

Wydarzeniom towarzyszy kampania społeczna „Miasto za murem”. Przez cały listopad w przestrzeni miejskiej i komunikacji zostaną umieszczone plakaty oraz klipy wideo. Patronat honorowy nad kampanią objął Prezydent m. st. Warszawy Rafał Trzaskowski.

WIDEO-INSTALACJA

„Miasto za murem”

Artystyczna wideo-instalacja autorstwa Karoliny fender Noińskiej // jankofilm składa się z archiwalnych zdjęć przedstawiających mieszkańców getta warszawskiego. Postaci na nich uwiecznione pojawią się na fasadzie kamienicy Majera Wolanowskiego przy ul. Próżnej 14, która w 1940 r. znalazła się w granicach tzw. żydowskiej dzielnicy mieszkaniowej. Projekt ma na celu skłonienie widza do refleksji nad losem getta warszawskiego i jego mieszkańców. Wybór jednego z nielicznych ostańców niejako przypomina też o tragicznym końcu powstania w getcie, w trakcie którego zrównano z ziemią prawie cały teren. W obliczu zniszczenia niemal wszystkich dowodów swojej niegdysiejszej obecności, mieszkańcy miasta za murem będą przypominać o swojej historii podczas tygodniowej projekcji wideo-instalacji.

miejsce: kamienica Majera Wolanowskiego przy ul. Próżnej 14, plac Grzybowski

czas: 16.11 – 22.11/2021, 17:30-22.00

premierowy pokaz: 16.11 o godz. 17:30

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

WYSTAWA PLENEROWA

„Miasto żywych / miasto umarłych”

wystawa plenerowa przygotowana na 81. rocznicę zamknięcia granic getta warszawskiego

miejsce: ogrodzenie dawnego Szpitala Bersohnów i Baumanów Sienna 60, Śliska 51

czas: 16.11.2021 – 07.2022

„Miasto żywych / miasto umarłych” to projekt fotograficzny autorstwa Roberta Wilczyńskiego. Składa się z 20 planszy zawieszonych na ogrodzeniu dawnego Szpitala Bersohnów i Baumanów. Łącząc archiwalne fotografie z terenu getta (pochodzące ze zbiorów Muzeum Getta Warszawskiego) z obrazami dzisiejszej Warszawy, artysta uwidacznia przeszłość miasta – wydawałoby się, bezpowrotnie utraconą. Wobec zagłady niemal całej warszawskiej społeczności

żydowskiej podczas II wojny światowej oraz zniszczenia jej dziedzictwa kulturowego, miniony przedwojenny świat jawi się na fotografiach w formie efemerycznych śladów obecności. Przenikają one współczesną tkankę miejską niczym duchy, zakotwiczone w obrębie nieistniejącego już miasta i domagają się pamięci o swojej historii. Fotografiom towarzyszą na planszach wybrane teksty źródłowe – zaczerpnięte m.in. z dzienników i pamiętników powstałych w getcie warszawskim, dokumentujące życie i śmierć jego mieszkańców w okresie lat 1940-1942.

Kurator wystawy: dr Paweł Freus

Wystawa będzie także dostępna online na stronie internetowej.

WYSTAWA WIRTUALNA

„Ludzie, miejsca, wydarzenia – Szpital Bersohnów i Baumanów”

Druga odsłona cyklicznego projektu „Getto warszawskie. Ludzie, miejsca, wydarzenia” została poświęcona Szpitalowi Dziecięcemu Bersohnów i Baumanów, siedzibie MGW, oraz pracującym w nim lekarzom: Annie Braude-Hellerowej, Teodozji Goliborskiej-Gołąb, Henrykowi Makowerowi, Annie Margolis, Adinie Blady-Szwajger. Pragniemy zaprezentować historię placówki od momentu jej ufundowania w latach 70. XIX wieku aż do tragicznego finału funkcjonowania na terenie getta podczas tzw. Wielkiej Akcji deportacyjnej do obozu zagłady w Treblince. Premiera drugiej odsłony projektu zbiega się z 81. rocznicą zamknięcia granic getta warszawskiego, której część obchodów Muzeum zdecydowało się zadedykować służbie zdrowia getta. Tym, którzy w obliczu nieuchronnej Zagłady starali się robić wszystko, by ratować ludzkie życie.

Koordynatorka projektu: Joanna Bakoń

Start: 16.11.2021

<https://1943.pl/wystawy/ludzie-miejsca-wydarzenia-szpital-bersohnow-i-baumanow/>

POKAZ FILMU

„Otwieranie ciszy”

Prezentowany film jest zwieńczeniem długoterminowego projektu Działu Edukacji Muzeum Getta Warszawskiego, skierowanego do szkół ponadpodstawowych znajdujących się na terenie dawnego getta. Celem tej inicjatywy była rekonstrukcja miejsca, w którym obecnie znajduje się szkoła, przy użyciu zarówno wspomnień świadków historii, ikonografii, jak i źródeł pisanych – archiwalnych, naukowych i publicystycznych czy literatury dokumentu osobistego. „Otwieranie ciszy” powstało we współpracy z uczniami i nauczycielami XVII Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Warszawie. Po pokazie filmu i dyskusji z jego twórcami zapraszamy Państwa na spotkanie przy kawie i herbacie.

miejsce: Filмотeka Narodowa – Instytut Audiowizualny, ul. Wałbrzyska 3/5, sala kinowa „Ziemia Obiecana” na 1 piętrze

czas: 16 listopada, godz. 18:00

SZKOLENIE DLA NAUCZYCIELI

„Życie codzienne w getcie warszawskim”

Zapraszamy nauczycieli przedmiotów humanistycznych do udziału w drugiej odsłonie seminarium online *Życie codzienne w warszawskim getcie*. Jesienią 1940 r. Niemcy utworzyli w okupowanej Warszawie getto dla ludności żydowskiej. Na małym obszarze stłoczono blisko 400 tys. osób, oddzielonych od reszty miasta wysokim murem. Mimo biedy, głodu i chorób, mieszkańcy getta próbowali funkcjonować normalnie: organizowali pomoc społeczną i opiekę zdrowotną, tajne szkolnictwo, życie artystyczne oraz podziemną działalność polityczną. Od początku podejmowano różne formy oporu cywilnego wobec zarządzeń okupanta. Codziennosc życia za murami getta i losy jego mieszkańców przybliży seminarium, które realizujemy we współpracy z Przystankiem Historia. Udział w szkoleniu jest bezpłatny, ale obowiązuje rejestracja. W zgłoszeniu prosimy podać następujące dane: imię i nazwisko, dane szkoły, w której Państwo pracują, adres mailowy, adres do korespondencji (na ten adres prześlemy zaświadczenie o uczestnictwie w seminarium). Zgłoszenia przyjmujemy do 19 listopada (Kontakt: Barbara

Pamrów – barbara.pamrow@ipn.gov.pl; tel. 22 576 30 09).

czas: 20 listopada, godz. 9.00-16.00

SPACER VARSAVIANISTYCZNY
„Małe getto w centrum Warszawy”

Małe getto – pierwsza klasa w pociągu zagłady. Południowa część getta warszawskiego, zamieszkała przez ludzi zamożniejszych, bogatych mieszczan, inteligencję. Mieściła się tam również siedziba Judenratu. W obrębie tzw. małego getta znajdowała się również ulica Sienna, uważana za jedną z najlepszych i najelegantszych w getcie, a na niej Szpital Dziecięcy Bersohnów i Baumanów – przyszła siedziba Muzeum Getta Warszawskiego.

Z tzw. dużym gettem ta część była połączona kładkami. Najślawniejsza z nich znajdowała się na ul. Chłodnej, która znajdowała się po „aryjskiej” części miasta. Fotografie przedstawiające ludność żydowską przemierzającą drewniany most zapisały się na stałe w zbiorowej wyobraźni dotyczącej Zagłady. Kładka, zamiast łączyć dwie części getta, stała się symbolem izolacji i dehumanizacji warszawskich Żydów. Małe getto przestało istnieć po tzw. Wielkiej Akcji deportacyjnej w getcie warszawskim.

Zapraszamy na szósty w tym roku spacer varsavianistyczny – „Małe getto w centrum Warszawy”, który poprowadzi przewodniczka Agnieszka Kuś. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny.

czas: 21 listopada, godz. 12:00

miejsce: dziedziniec dawnego Szpitala Bersohnów i Baumanów przy ul. Siennej 60

Współorganizatorzy

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce

Patronat honorowy

Prezydent m. st. Warszawy

Data publikacji: 2021-11-09

Data wydruku: 2023-02-10 18:54

Źródło: <https://1943.pl/artukul/obchody-81-rocznicy-zamkniecia-granic-getta/>